

REGIONALT NETTVERK

Nasjonal oppsummering

NR. 4 | 2017

INTERVJUER GJENNOMFØRT I PERIODEN 23. OKTOBER TIL 16. NOVEMBER

NORGES BANK

OPPSUMMERING

ETTERSSPØRSEL, PRODUKSJON OG MARKEDSUTSIKTER

Kontaktene melder samlet sett om moderat produksjonsvekst de siste tre månedene. Veksten er lite endret fra august og har vært litt sterkere enn kontaktene ventet i august. Bedriftene melder om god vekst i offentlig etterspørsel og flere bedrifter peker på at aktiviteten i oljesektoren ikke lenger faller. Kontaktene ser for seg fortsatt moderat produksjonsvekst de neste seks månedene. De fleste næringene har oppjustert forventningene litt fra forrige runde, men bygg og anlegg og tjenesteyting mot husholdningene har nedjustert forventningene sine noe fra august. Flere bedrifter viser til usikkerhet i boligmarkedet.

Kontaktene innen tradisjonell eksportindustri melder om markert vekst i produksjonen. Veksten har tiltatt noe fra august. Kontaktene viser til kapasitetsutvidelser, produktivitetsforbedringer og økt etterspørsel fra eksportmarkedene. Bedriftene venter markert produksjonsvekst også det neste halvåret. I hjemmemarkedsindustrien har produksjonen økt moderat. Veksten er om lag som i forrige runde, og noe sterkere enn ventet. Veksten drives fortsatt av økt etterspørsel fra bygg- og anleggsnæringen og fra maritime næringer som ikke er oljerelaterte. Bedriftene venter en liten økning i veksten det neste halvåret.

Oljeleverandørene melder om ganske stabile produksjonsvolumer. Utviklingen er noe bedre enn i forrige runde og også bedre enn ventet. Flere bedrifter understreker at produksjonsvolumet er på et lavt nivå. Samlet venter oljeleverandørene en svak vekst i produksjonen det neste halve året. Det er første gangen oljeleverandørene venter produksjonsvekst siden seriens oppstart i 2015.

I bygg og anlegg rapporterer kontaktene om moderat vekst i produksjonen de siste tre månedene. Veksten har avtatt fra forrige runde og har vært noe svakere enn ventet i august. Det er offentlige bygg- og anleggsprosjekter som bidrar mest til veksten, mens avtagende vekst i boligbyggingen demper veksten. Svake salgstall for nye boliger demper vekstforventningene i bygg- og anleggsnæringen det neste halvåret.

I varehandelen har omsetningsvolumet økt moderat. Veksten er lite endret fra forrige runde og bedriftene ser for seg fortsatt moderat vekst de neste seks månedene.

De tjenesteytende næringene rapporterer samlet sett om moderat vekst de siste tre månedene. Samlet er veksten lite endret fra forrige runde og veksten har vært litt sterkere enn ventet i august. I denne runden melder kontaktene for første gang siden januar 2015 om sterkere vekst i etterspørselen fra næringslivet enn fra husholdningene. Tjenesteyterne venter fortsatt moderat vekst det neste halvåret.

INVESTERINGER

Samlet planlegger kontaktene en moderat vekst i investeringsnivået de neste 12 månedene.

Alle næringene venter økende investeringsnivå. Flere bedrifter peker særlig på økte investeringer i digitale løsninger. Det er kommune- og sykehussektoren som planlegger den høyeste veksten i investeringene i denne runden, mens oljeleverandørene planlegger den svakeste veksten.

KAPASITETSUTNYTTING OG TILGANG PÅ ARBEIDSKRAFT

Andelen av kontaktbedriftene som svarer at de har full kapasitetsutnyttning er på 30 prosent mot 28 prosent i august. Kapasitetsproblemene er størst innen bygg og anlegg og industrien og minst i varehandelen.

I denne runden oppgir 15 prosent av kontaktene at tilgangen på arbeidskraft er en begrensning for videre produksjonsvekst, mot 17 prosent i forrige runde. Fallet drives hovedsakelig av at andelen har avtatt i kommune- og sykehussektoren. Begrensningene er fortsatt størst i bygg og anlegg, mens industrien, oljeleverandørene og varehandelen melder om god tilgang på arbeidskraft.

SYSSELSETTING OG ARBEIDSMARKED

Samlet har det vært moderat vekst i sysselsettingen de siste tre månedene. Veksten er lite endret fra forrige runde og har vært i tråd med forventningene i august. Alle næringene unntatt oljeleverandørnæringene rapporterer om økt sysselsettningsnivå. Oljeleverandørene melder fortsatt om nedgang i sysselsettingen, men fallet har avtatt litt fra forrige runde. Samlet venter kontaktene moderat vekst i sysselsettingen også de neste tre månedene.

KOSTNADER, PRISER OG LØNNSOMHET

Kontaktene anslår en årslønnsvekst på 2,5 prosent i 2017, det samme som de anslo i august. For 2018 venter kontaktene en årslønnsvekst på 2,6 prosent. Oljeleverandørene og industrien har de laveste anslagene på henholdsvis 1,5 prosent og 2,4 prosent. Varehandelen har det høyeste anslaget på 2,8 prosent. De øvrige næringene anslår en lønnsvekst i 2018 på 2,7 prosent.

Bedriftene rapporterer om moderat vekst i utsalgsprisene de siste 12 månedene. Innenfor tjenesteyting mot husholdningene rapporterer kontaktene om moderat prisvekst, noe lavere enn i august. For varehandelen har veksten vært moderat og på linje med forrige runde. Kontaktene venter samlet sett at prisveksten vil bli noe lavere de neste 12 månedene.

Samlet oppgir kontaktene en moderat bedring i driftsmarginene sammenlignet med samme periode i fjor.